

YAZAR ADI-SOYADI: Çiğdem BUDAK

BAŞLIK: TÜRKİYE’DE İLKOKUL PROGRAMLARI VE YABANCI UZMANLARIN İLKOKUL PROGRAMLARINA OLAN ETKİSİ (1923–1960)

Özet

Osmanlı Devleti’nin son dönemlerinde başlayan yabancı uzmanlardan yararlanma girişimleri Türkiye Cumhuriyeti kurulduğu ilk yıldan itibaren devam ettirilmiştir.

Türkiye’ye 1923–1960 yılları arasında, yani Atatürk-Milli Şef (1923–1950) dönemlerinde 79 kişi ve Demokrat Parti (1950–1960) döneminde 44 kişi olmak üzere toplam 123 yabancı eğitim uzmanı gelmiştir.

Bu 123 yabancı uzmandan John Dewey, Paul Monroe, George Stiehler, Frey, Adolphe Ferriere, Amerikan Heyeti, Beryl Parker, Kate V. Wofford ve Lester Beals’ın Milli Eğitim Bakanlığı’na vermiş oldukları raporlar incelendiğinde; ilkokul programları ile ilgili önemli görüş ve öneriler ortaya koydukları görülmektedir. Çalışmada raporlarında ilkokul programları ile ilgili görüş ve önerilere yer veren bu yabancı uzmanlar ve raporları incelemeye alınmış; görüş ve önerileri ile ilkokul programlarına olan katkıları ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Bu çalışma incelendiğinde; 1923–1960 yılları arasında Türkiye’ye gelerek Milli Eğitim Bakanlığı’na rapor sunan yabancı uzmanların genelde şu konular üzerinde görüş ve öneri bildirdikleri görülmektedir: İlköğretim süresinin uzatılması, okul yapımı ve donanımı, okulların fiziki kapasiteleri, okullardaki sağlık şartları ve sağlık bilgisinin öğretimi, köy şartlarına uygun eğitim-öğretim, sınıf donanımı ve koşulları, öğrenci devamsızlığı, yatı okulları, program, programın konuları, rehberlik programı ve uygulamaları, öğretim yöntem ve teknikleri, birleştirilmiş sınıf uygulamaları, toplu öğretim uygulamaları. Bu konulardan bazıları kısa bir süre içinde, bazıları ise uzun vadede eğitim sistemine uygulanabilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Yabancı Uzman, İlkokul, İlköğretim, Program, Program Geliştirme.